

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND THE IMPLEMENTATION
OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM IN SCHOOLS UNDER THE KRABI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

เกรียงไกร สมรูป

Kriangkrai Somroob

จutipพร อัสววรรณ

Jutiporn Assawasowan

สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์

Surapong Uasiripornrit

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: namoza2535@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ปีการศึกษา 2563 จำนวน 338 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผ่านการประเมินคุณภาพที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.95 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

* Received 8 February 2022; Revised 17 June 2022; Accepted 22 June 2022

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (simple linear regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the digital leadership of school administrators, 2) the implementation of the student support system in educational institutions, and 3) the relationship between the digital leadership of school administrators and the implementation of the student support system. The sample group used in this research was 338 teachers under the Krabi Primary Educational Service Area Office in the academic year 2020. The sample group was determined by using the ready-made tables of Craigsy and Morgan and selected by Proportional Stratified Random Sampling using the size of the educational institutions to classify. The research tool was a five-level estimation scale questionnaire that was passed a valuable quality assessment with an IOC of 0.95 and a reliability of 0.94. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and simple linear regression analysis.

The results showed that:

1. Overall, the digital leadership of school administrators under the Krabi Primary Educational Service Area Office was high.
2. Overall, the implementation of the student support system under the Krabi Primary Educational Service Area Office was high.

3. The relationship between the digital leadership of school administrators and the implementation of the student support system under the Krabi Primary Educational Service Area Office was at a high level of positive correlation, with the statistical significance at .01.

Keywords: Digital leadership, Student support system, The Krabi Primary Educational Service Area Office

บทนำ

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้ทุกคนต้องปรับตัวให้ทันกับสถานะของสังคมการดูแลนักเรียนในการเข้าสู่สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งที่นักเรียนไม่มีความพร้อมเป็นภาระที่ครอบครัวยุติ โรงเรียนและชุมชนต้องร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการสื่อสารให้ความรู้ ส่งเสริมพัฒนาเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน การดูแลนักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ต้องทำด้วยความเอาใจใส่ความรักความเมตตาและความเข้าใจนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ นักเรียนจะเร็วเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพ พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรรามาธิบดีจักรีนฤเบดินทรสยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร ที่ว่า เยาวชนทุกคนที่ได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาสังคมประการใดแท้จริง ต้องการจะเป็นคนดีมีความสำเร็จมีฐานะมีเกียรติและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ในฐานะที่ผู้เป็นอาจารย์เป็นผู้บริหารการศึกษาฉันจะช่วยเหลือเขาได้มากที่สุดเพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิด อยู่ทุก ๆ ด้านลองลงมาจากบิดามารดา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมการทำงานวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผลักดันให้ครู และผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการใช้ประโยชน์จากความรู้ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพของครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง (ศศิมา สุขสว่าง, 2559)

ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน เป็นการมีส่วนร่วมของ

บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคนมีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ ได้มีกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงานอยู่ 5 ขั้นตอนประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ ด้วยเหตุนี้ระบบการดูแลช่วยเหลือจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมพัฒนา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดิจิทัล จัดการเรียนการสอนได้สำเร็จก็จะกลายเป็นผู้บริหารโรงเรียนดิจิทัลและโรงเรียนที่สอนและบริหารโดยครูและผู้บริหารดิจิทัลก็จะกลายเป็นโรงเรียนดิจิทัล (ดิเรก พรสีมา, 2563) ดังเช่น โรงเรียนพระนารายณ์จังหวัดลพบุรีที่ใช้ระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยบริหารจัดการในเรื่องของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการผลักดันให้โรงเรียนในประเทศของตนเป็นโรงเรียนดิจิทัลจึงออกกฎหมายกำหนดให้ภาครัฐและเอกชนถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของเยาวชน สถานประกอบการของรัฐบาลและเอกชน บริษัท ห้างร้าน พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ จึงต้องจัดให้มีห้องเรียนห้องปฏิบัติการห้องสาธิต และวิทยากรเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่จะมาดูงาน มาศึกษา มาค้นคว้า มาหาความรู้ และมาทดลองที่สถานประกอบการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแต่ภาครัฐกำหนดให้สถานประกอบการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ หลายประเทศอยากได้โรงเรียนดิจิทัล อยากได้ผู้บริหารโรงเรียนดิจิทัลอยากได้ครูดิจิทัลอยากได้นักเรียนดิจิทัลและอยากให้ประชาชนของตนกลายเป็นประชาชนดิจิทัลเพื่อที่จะผลักดันให้ประเทศของตนกลายเป็นประเทศดิจิทัลและผลักดันหลาย ๆ เรื่องในประเทศให้เป็นดิจิทัล

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เห็นความสำคัญ และสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและได้นำผลจากการศึกษาไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ปีการศึกษา 2563 จากสถานศึกษาทั้งหมด 210 โรงเรียน จำนวนครูผู้สอน 2,793 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประกอบด้วยครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ปีการศึกษา 2563 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง โดยแบ่งเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 79 คน ขนาดกลาง จำนวน 202 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 57 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนสังกัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องรวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำผลของแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.936 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจากแบบสอบถามจนครบ 338 คน นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ผล และสรุปผลต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ สรุปผลการวิจัยดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ซึ่งเป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 80.77 รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 ประสบการณ์ดำรงตำแหน่งปัจจุบันสูงสุดส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปีขึ้นไปจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 41.42 รองลงมา 5 - 10 ปีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 29.59 และต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.99 ขนาดของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 59.76 รองลงมาโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23.37 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.86

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาพบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ย พบว่า

1.1 ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์ผลงานลงสู่ชุมชนด้วยวิธีการต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัลอย่างหลากหลายช่องทาง รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการในการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ผ่านสื่อดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล ตามลำดับ

1.2 ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อดิจิทัลและสารสนเทศที่รับผิดชอบต่อสังคม ไม่ขัดกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการแบ่งปันข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วตามลำดับ

1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และมีจรรยาบรรณ และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก คือ

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ขององค์กรที่ชัดเจนรองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ขององค์กรที่ชัดเจนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถอธิบายวิธีการต่างๆ เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวบุคลากรในองค์กรให้มีการเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานผ่านสื่อดิจิทัลได้ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายดิจิทัลและข้อตกลงร่วมกัน ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามลำดับ

1.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลในการสนับสนุนสื่อดิจิทัลรองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูบุคลากรนำสื่อดิจิทัลมาปรับใช้และบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากรในการใช้สื่อดิจิทัลร่วมกับการทำงานผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม ผูกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบในการใช้สื่อดิจิทัลตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ย

2.1 ด้านการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก คือ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ การเชิญผู้ปกครองเข้าประชุมร่วมกับด้านการโรงเรียนเพื่อร่วมหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมตามความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน ตามลำดับ

2.2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยเน้นที่การปฏิบัติจริง และการป้องกันและแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ ส่งเสริมให้ครูดำเนินกิจกรรมการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องรองลงมาคือ ส่งเสริมให้มีการติดตามดูแลนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมในการขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา ส่งเสริมให้มีความหลากหลายของการจัดกิจกรรมเพื่อ

แก้ไขปัญหาให้นักเรียน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาด้านความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ตามลำดับ

2.3 ด้านการส่งต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ จัดให้ครูมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องขณะที่นักเรียนอยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ รองลงมา คือ ส่งเสริมให้มีการประสานงานกันระหว่างครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่อภายในและภายนอก ส่งเสริมให้ครูดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนที่จะดำเนินการส่งต่อนักเรียน ให้ความร่วมมือระหว่างครูกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ส่งเสริมให้มีการจดเก็บข้อมูลของนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการส่งต่อ ตามลำดับ

2.4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สนับสนุนให้ใช้ เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลาย และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากคือ มุ่งเน้นให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนของครู ส่งเสริมให้ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสำรวจตนเอง จัดกิจกรรมแนะแนวเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลในระเบียนสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ

2.5 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ กำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้ของเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน และด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก คือ ส่งเสริมให้ครูมีการใช้เกณฑ์เดียวกันในการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจที่ตรงกัน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน ส่งเสริมให้มีความชัดเจนของเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน: ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเชิงบวก จากผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.02 + .76 * x$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{z}_y = .75 * z_x$

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนไป 1 หน่วยทำให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเปลี่ยนไป .76 หน่วย ดังนั้น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ในเชิงบวก ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ย พบว่า

1.1 ด้านการสื่อสารดิจิทัล นั้นมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล มีกระบวนการในการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูลความรู้ประสบการณ์ การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ พุทธมาลา กล่าวว่า การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ การเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือทางดิจิทัลมีความจำเป็นต่อการพัฒนาในวิชาชีพ (ชูชาติ พุทธมาลา, 2561)

1.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลนั้นมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และมีจรรยาบรรณเนื่องจากผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเข้าใจการสื่อสารผ่านทางสื่อและเครื่องมือทางดิจิทัลในแง่มุมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความเหมาะสม ความแตกต่าง ความเสี่ยงของสื่อ และเครื่องมือพร้อมทั้งสามารถสื่อสาร โดยการใช้ข้อความหรือถ้อยคำอย่างสร้างสรรค์ มีประโยชน์และเคารพผู้อื่น เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม นอกจากนี้ยังรวมถึง ความสามารถ

วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่บนสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ว่าสิ่งไหนเป็น ข้อเท็จจริง สิ่งไหนเป็นความเห็น สิ่งไหนเป็นความจริงบางส่วน สิ่งไหนเป็นความจริงเฉพาะเหตุการณ์ นั้น ๆ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการสื่อสารทางดิจิทัล ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ International Society for Technology in Education: ISTE (2009) กล่าวว่า วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจ สร้างโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา มีการใช้สื่อดิจิทัลถูกต้องตามหลักจริยธรรมทางสังคมและการปฏิบัติตามกฎหมาย (International Society for Technology in Education, 2009)

1.3 ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วนั้นมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องทราบสิทธิเสรีภาพ และความรับผิดชอบเมื่อใช้สิทธินั้นบนสื่อสาธารณะยุคดิจิทัลในฐานะเป็นประชากรของสังคมในระดับต่าง ๆ โดยความรับผิดชอบนี้รวมถึงความรับผิดชอบต่อตัวเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งผลกระทบที่เกิดจากการกระทำและทางกฎหมายด้วยการใช้สิทธิเสรีภาพอย่างถูกต้อง จะทำให้การ อยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน เกิดความสงบสุข ไม่ขัดต่อกฎหมาย จริยธรรม ศีลธรรมของสังคมถือเป็นพื้นฐานประการแรกที่จะต้องทราบ สอดคล้องกับ จีรพล สังข์โพธิ์ และคณะ กล่าวว่า การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม จริยธรรม และกฎหมาย ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของวัฒนธรรมของสังคมดิจิทัล (จีรพล สังข์โพธิ์ และคณะ, 2560)

1.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลในการสนับสนุนสื่อดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารต้องทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล พื้นฐานของแต่ละคนแตกต่างกัน การเรียนรู้ย่อมเรียนรู้ได้แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้บริหารมีหน้าที่ส่งเสริมให้ความรู้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลในการใช้สื่อดิจิทัล สอดคล้องกับ จันทนา แสนสุข กล่าวว่า การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจครูให้จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ และต้องส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลและการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (จันทนา แสนสุข, 2559)

ดังนั้น ความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา

ให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไรเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์

2. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ย พบว่า

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมอยู่พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย มีการจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนให้เป็นปัจจุบัน เพราะครูนั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลนักเรียนประจำชั้นรายบุคคล การรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นดังนั้นการเอาใจใส่กับนักเรียนเป็นรายบุคคลจึงเป็นความจำเป็นที่ครูต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐ์ภา แก้วจินดา ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือทางการศึกษา นักเรียนมีคุณภาพและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ (กนิษฐ์ภา แก้วจินดา, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา แสงเจริญโรจน์ พบว่า ผู้บริหารต้องมีการกำหนดนโยบายโดยใช้การมีส่วนร่วมกับครูและผู้ปกครองวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกันก่อนทุกครั้ง มอบหมายงานให้ครูดำเนินการในทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับนักเรียน (กัญญา แสงเจริญโรจน์, 2553)

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการประชุมวางแผนสร้างเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งโรงเรียน มีการจัดอบรมให้ความรู้ในการคัดกรองให้กับครูนักเรียน และผู้ปกครอง ทราบแนวทางในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน มีการติดตามผลงานให้ชัดเจนและต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหรือกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชุน กิตติโสภาคย์กุล กล่าวว่าแนวทางในการพัฒนาการคัดกรองนักเรียนควรมีการกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนให้เป็นมาตรฐาน และในการสรุปผลการจำแนกนักเรียนควรพิจารณาจากข้อมูล นักเรียนหลาย ๆ ด้าน อาศัยความละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้เกณฑ์การคัดกรองที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน มีการประสานกับผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรอง ควรระมัดระวังในการสื่อสารที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากนักเรียนคนอื่น (อรชุน กิตติโสภาคย์กุล, 2555) ซึ่งยังคงมีความสอดคล้องกับ จุติกรณ์ นิสสัย ที่พบว่าแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูล ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ด้านครอบครัว

ของนักเรียน ด้านความสามารถในการเรียนของนักเรียน และข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเพื่อจัดนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา (จุติกรณ์ นิสสัย, 2558)

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน เช่น กิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมผู้ปกครอง จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ถ้านักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของเขาก็คงจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเหล่านั้นสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา แสงเจริญโรจน์ จากการวิจัยพบว่าการพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมนักเรียนด้านต่าง ๆ สร้างแบบสอบถามความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทั้งจากนักเรียนและผู้ปกครอง สร้างพันธมิตรหรือเครือข่ายทางการศึกษาในการส่งเสริมนักเรียน เพื่อระดมทรัพยากรเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้สำเร็จเป็นที่มุ่งหวังของสังคมต่อไป (กัญญา แสงเจริญโรจน์, 2553) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุติกรณ์ นิสสัย ที่พบว่า แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือคณะครูควรจัดกิจกรรม เยี่ยมบ้านนักเรียน มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน จัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และคณะครูจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อพัฒนานักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา (จุติกรณ์ นิสสัย, 2558)

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเพราะว่าครูเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาสังคม การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนแต่สิ่งที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 3 ประการคือการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา การติดตามดูแลช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชุน กิตติโสภาคย์กุล กล่าวว่า การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหานักเรียน ควรยึดหลักการป้องกันเป็นอันดับแรก และการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน ให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันสามารถดำเนินชีวิตอยู่สังคมได้อย่างมีความสุข ให้นักเรียนตระหนักถึงโทษและพิษภัยของสิ่งเสพติด ส่วนการช่วยเหลือและแก้ไข้ควรยึดหลักการให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณี มีความเหมาะสมโดยวิธี การศึกษาข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย (อรชุน กิตติโสภาคย์กุล, 2555)

2.5 การส่งต่อนักเรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเพราะว่าโรงเรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองรู้จักกันเป็นอย่างดี การส่งต่อภายในจะกระทำได้ทุกโอกาส แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือด้านการส่งต่อนักเรียนเนื่องจากสภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละคนมีความรุนแรงที่แตกต่างกัน จำเป็นจะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดูแลนอกเหนือจากครูประจำชั้นเพื่อให้นักเรียนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสามารถ

ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่เป็นภาระของผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อไป ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้นักเรียนได้รับเสริมและช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามความเห็นของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากเพราะว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการสนับสนุนการจัดการและการปฏิบัติ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการชักนำ โน้มน้าวและส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารงานโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือผสมกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีและนโยบาย สอดคล้องกับ ดิเรก พรสีมา กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดิจิทัล จัดการเรียนการสอนได้สำเร็จก็จะกลายเป็นผู้บริหารโรงเรียนดิจิทัล และโรงเรียนที่สอนและบริหารโดยครูและผู้บริหารดิจิทัลก็จะกลายเป็นโรงเรียนดิจิทัล เช่น โรงเรียนพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี ที่ใช้ระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยบริหารจัดการในเรื่องของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการผลักดันให้โรงเรียนในประเทศของตนเป็นโรงเรียนดิจิทัล และสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุสิ่งแวดลอมและเทคโนโลยีซึ่งเป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว สภาวะที่เกิดขึ้นส่งผลให้เด็กและเยาวชนอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ทั้งยาเสพติด ภัยคุกคามทางเพศ หรือความล้มเหลวทางการเรียน เหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกันทั้งสิ้น (ดิเรก พรสีมา, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับ พิชามณัฐ ม่วงแก้ว วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิชามณัฐ ม่วงแก้ว, 2559)

สรุป

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญในกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน การส่งต่อ ดังนั้น ภาวะผู้นำดิจิทัลจึงเป็นการนำของผู้บริหารที่มีพฤติกรรมสามารถนำองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการสนับสนุนบุคลากรในการใช้สื่อดิจิทัลร่วมกับการทำงาน การส่งเสริมฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัล เช่น การอบรมผ่านสื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์ในการสื่อสารภายในองค์กร การใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน ควรให้ครูมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลายและสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐ์ภา แก้วจินดา. (2556). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการเรียนรู้รวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กัญญา แสงเจริญโรจน์. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองมะปริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทนา แสนสุข. (2559). ภาวะผู้นำ Leadership (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิลกรุ๊ป.

- จิรพล สังข์โพธิ์ และคณะ. (2560). ภาวะผู้นำในการบริหารยุคดิจิทัล : องค์การไอทีและองค์การที่เกี่ยวข้องกับไอทีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยนวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุติกรณ นิสสัย. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองปรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูชาติ พุทธมาลา. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดิเรก พรสีมา. (2563). ผู้นำยุคนี้ต้องมี Digital Mindset. เรียกใช้เมื่อ 14 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/648785>
- พิชามญช์ ม่วงแก้ว. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. ใน ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศศิมา สุขสว่าง. (2559). คุณค่า (Value Creation) ของนวัตกรรม. เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2562 จาก www.sasimasuk.com
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). สภาพความสำเร็จและแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อรชุน กิตติโสภาคย์. (2555). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- International Society for Technology in Education. (2009). ISTE Standards for Education Leaders. เข้าถึงได้จาก <https://www.iste.org/standards/for-education-leaders>